

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาในรูปแบบกรณีศึกษาที่มีการจัดกระทำ (interventive case study) และมีการติดตามประเมินผลด้วยการวัดซ้ำ (Polit & Hungler, 1995) โดยมุ่งศึกษากิจกรรมที่จะเสริมสร้างพลังอำนาจ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างพลังอำนาจเป็นรายกรณีในผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ที่อาศัยอยู่ที่บ้านและเป็นผู้มารับบริการที่คลินิกโรคข้อและรูมาติซึม แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ เดือน มีนาคม ถึง เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2542

ลักษณะประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ที่อาศัยอยู่ที่บ้าน และเป็นผู้มารับบริการที่คลินิกโรคข้อและรูมาติซึม แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ทำการคัดเลือกตัวอย่างโดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ทั้งชายและหญิง
2. มีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ ถามตอบรู้เรื่อง สื่อสารได้ดี เข้าใจ และสามารถพูดอ่าน เขียนภาษาไทยได้ การได้ยินปกติ
3. ยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัยและอนุญาตให้มีการติดตามเยี่ยมที่บ้าน
4. เป็นผู้ที่ตอบแบบประเมินการรับรู้พลังอำนาจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น (ซึ่งมีทั้งหมด 24 ข้อ) โดยมีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50 (ต่ำกว่า 48 คะแนน) ซึ่งผลจากการคัดเลือกได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 ราย เป็นเพศหญิงจำนวน 8 ราย และเพศชายจำนวน 2 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือประกอบการเสริมสร้างพลังอำนาจ ได้แก่

แนวทางการเสริมสร้างพลังอำนาจ ซึ่งผู้วิจัยประยุกต์มาจากแนวคิดการเสริมสร้างพลังอำนาจของกิบสัน (Gibson, 1993) และได้จากการศึกษานำร่อง (pilot study) จากผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ จำนวน 4 ราย ในช่วงระยะเวลา 8 สัปดาห์ และจากการทบทวนความรู้

เกี่ยวกับการเสริมสร้างพลังอำนาจตามแนวคิดของกิบสัน (Gibson) และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ จากนั้นผู้วิจัยได้จัดทำเป็นแนวทาง เพื่อใช้ในการเสริมสร้างพลังอำนาจ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การค้นพบสภาพการณ์จริง การสะท้อนคิดอย่างมีวิจารณญาณ การตัดสินใจเลือกวิธีปฏิบัติที่เหมาะสม และการคงไว้ซึ่งการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ เพื่อนำมาใช้จริงกับกรณีตัวอย่างจำนวน 10 ราย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

2.1 แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ ศาสนา ระยะเวลาในการป่วยเป็นโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ การรักษาที่ได้รับ และแหล่งของการให้การสนับสนุนช่วยเหลือ (ภาคผนวก ก)

2.2 เครื่องบันทึกเสียง ใช้บันทึกข้อมูลขณะมีการสนทนาระหว่างผู้วิจัยกับกรณีตัวอย่าง

2.3 แบบประเมินการรับรู้พลังอำนาจของผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของกิบสัน (Gibson, 1993) แบบประเมินนี้ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ การรู้สึกถึงความสำเร็จในสถานการณ์ของตนเอง การพัฒนาตนเอง ความพอใจในตนเอง และมีเป้าหมายและความหมายในชีวิต ซึ่งผู้วิจัยจะใช้สำหรับติดตามและประเมินความก้าวหน้าของการเสริมสร้างพลังอำนาจตลอดการศึกษาในครั้งนี้ แบบประเมินดังกล่าวประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 24 ข้อ ข้อความที่แสดงถึงระดับการรับรู้พลังอำนาจ ได้แก่

มากที่สุด	กำหนดคะแนนเท่ากับ	4
มาก	กำหนดคะแนนเท่ากับ	3
ปานกลาง	กำหนดคะแนนเท่ากับ	2
น้อย	กำหนดคะแนนเท่ากับ	1
ไม่มีเลย	กำหนดคะแนนเท่ากับ	0

คะแนนที่ได้จากแบบวัดมีค่าอยู่ระหว่าง 0-98 คะแนน คะแนนยิ่งสูง หมายถึง ยิ่งมีการรับรู้พลังอำนาจในตนเองมาก (ภาคผนวก ข)

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (content validity)

ตรวจสอบเนื้อหาของแบบประเมินการรับรู้พลังอำนาจของผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย

อาจารย์ผู้ศึกษาและใช้แนวคิดของการเสริมสร้างพลังอำนาจจำนวน 3 ท่าน

อาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสร้างแบบวัดจำนวน 2 ท่าน

จากนั้นนำมาคำนวณดัชนีความตรงตามเนื้อหา (content validity index) (Davis, 1992) ได้เท่ากับ 0.95 (ภาคผนวก ค) หลังจากนั้นผู้วิจัยนำข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะมา พิจารณาและปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง

การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability)

ผู้วิจัยนำแบบประเมินการรับรู้พลังอำนาจในผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ที่ตรวจสอบ ความเที่ยงตรงตามเนื้อหาแล้วไปทดลองใช้กับผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ที่มีลักษณะเช่นเดียวกับกรณีตัวอย่างที่ศึกษาจำนวน 10 ราย ที่ห้องตรวจเบอร์ 22 (คลินิกโรคข้อและรูมาติซึม) แผนก ผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ จากนั้นนำคะแนนที่ได้คำนวณหาความเชื่อมั่นของ เครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (cronbach's coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.80

สถานที่รวบรวมข้อมูล

คลินิกโรคข้อและรูมาติซึม แผนกผู้ป่วยนอก ห้องตรวจเบอร์ 22 โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ และที่บ้านของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 ราย

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยอธิบายถึงการพิทักษ์สิทธิของผู้ป่วยข้ออักเสบรูมาตอยด์อย่างละเอียด คือ มีการ เก็บรักษาความลับของผู้ป่วยข้ออักเสบรูมาตอยด์อย่างเคร่งครัด หากมีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ป่วยข้อ ออักเสบรูมาตอยด์ เพื่อการขอรับความช่วยเหลือหรือเพื่อวัตถุประสงค์ใดๆ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ป่วยข้ออักเสบรูมาตอยด์ด้วยเสมอ และผู้ป่วยสามารถถอนจากการศึกษาครั้งนี้ได้ตลอด ตามความต้องการโดยไม่ต้องแจ้งเหตุผลให้ผู้วิจัยทราบ เมื่อผู้ป่วยยินยอมจะเข้าร่วมการศึกษาให้ เซ็นลงนามในแบบพิทักษ์สิทธิตัวอย่าง (ภาคผนวก ง)

ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบกรณีศึกษาที่มีการจัดกระทำ เพื่อศึกษากิจกรรมและปัจจัยสำหรับการเสริมสร้างพลังอำนาจในผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ โดยอาศัยความร่วมมือกันระหว่างผู้วิจัยกับกรณีตัวอย่างในการแสวงหาและกระทำกิจกรรม เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยเกิดการรับรู้ถึงพลังอำนาจในตนเองตามแนวคิดของกิบสัน (Gibson, 1993) ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยมี ดังนี้

ขั้นเตรียมการ

1. ทำหนังสือผ่านคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ถึงผู้อำนวยการ และหัวหน้าการพยาบาล แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ คณะแพทยศาสตร์ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือในการวิจัย

2. ติดต่อกรณีตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด โดยผู้วิจัยทักทายแนะนำตัว เพื่อสร้างสัมพันธภาพ ชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียดของการศึกษา ประโยชน์ที่จะได้รับ ถ้าผู้ป่วยมีความสนใจเข้าร่วมการศึกษา ผู้วิจัยจะให้ตอบแบบประเมินเกี่ยวกับการรับรู้พลังอำนาจของผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ถ้าได้คะแนนมากกว่าร้อยละ 50 ของคะแนนเต็ม คือ 48 คะแนนขึ้นไป ผู้วิจัยจะแจ้งให้ทราบว่าผู้ป่วยเป็นผู้ที่มีพลังอำนาจในการดูแลตนเองสูงอยู่แล้ว ผู้วิจัยจะสนทนากับการดูแลรักษาและการคงไว้ซึ่งการปฏิบัติต่อไป และจะไม่มีคำแนะนำอีก ถ้าคะแนนที่ได้ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของคะแนนเต็มถือว่าเป็นผู้ที่ควรได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจ ผู้วิจัยจะขอความร่วมมือในการเข้าร่วมการศึกษาพร้อมทั้งชี้แจงขั้นตอนการดำเนินการวิจัยโดยละเอียด เมื่อผู้ป่วยยินยอมเข้าร่วมการศึกษาจะให้ลงนามในใบยินยอม ผู้วิจัยสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนบุคคล และนัดหมายวันและเวลาในการเยี่ยมที่บ้านของกรณีตัวอย่างภายใน 1 สัปดาห์ต่อไป ทั้งนี้ขึ้นกับความสะดวกของกรณีตัวอย่าง

ขั้นการเสริมสร้างพลังอำนาจ

ขั้นการเสริมสร้างพลังอำนาจ ผู้วิจัยจะวางแผนปฏิบัติทั้ง 4 ขั้นตอน คือ 1) การค้นพบสภาพการณ์จริงหรือปัญหาที่กำลังเผชิญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเจ็บป่วยและการดูแลรักษา 2) การสะท้อนคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อฝึกทักษะในการทำความเข้าใจกับสถานการณ์และปัญหาที่เกิดขึ้น การแสวงหาทางเลือก การพินิจ พิจารณอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อให้เกิดมุมมองใหม่ และ 3) การตัดสินใจเลือกปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อควบคุมและจัดการกับปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และ 4) การคงไว้ซึ่งการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ในการเสริมสร้างพลังอำนาจนั้นกรณีตัวอย่างแต่ละรายจะต้องผ่านในขั้นตอนแรกของการเสริมสร้างพลังอำนาจ แล้วผู้วิจัยจะเสริมสร้างพลังอำนาจในขั้นต่อไป กิจกรรมและแนวทางที่นำมาศึกษาในครั้งนี้อาศัยผลที่ได้จากการศึกษานำร่อง (pilot study) ในผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์

จำนวน 4 ราย ในช่วงระยะเวลา 8 สัปดาห์ ซึ่งผู้ป่วยเหล่านี้รายงานว่ามีความรู้สึกถึงความสำเร็จในสถานการณ์ของตนเอง รู้สึกพึงพอใจในตนเอง การพัฒนาตนเอง และรู้สึกมีเป้าหมายและมีความหมายในชีวิต อย่างไรก็ตามสำหรับสำหรับกิจกรรมที่ใช้ในการเสริมสร้างพลังอำนาจได้จากการศึกษานำร่อง ประกอบด้วยกิจกรรมที่สำคัญ 6 กิจกรรม ได้แก่ การสร้างและคงไว้ซึ่งสัมพันธภาพอันดี การยอมรับในความเป็นบุคคล เทคนิคการใช้คำถาม การสนับสนุนความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และการให้อำนาจในการตัดสินใจ กิจกรรมเหล่านี้จะใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างพลังอำนาจ แต่อย่างไรก็ตามในการนำไปใช้จริงกับกรณีตัวอย่างรายอื่นต่อไป อาจมีความยืดหยุ่นและแตกต่างกันในแต่ละราย การเสริมสร้างพลังอำนาจในครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การติดตามเยี่ยมที่บ้านครั้งที่ 1 ดังได้กล่าวไว้แล้วว่าจะกระทำภายในช่วงระยะเวลา 1 สัปดาห์ ภายหลังการประเมินการรับรู้พลังอำนาจ ซึ่งกิจกรรมที่ดำเนินการประกอบด้วย

1.1 การสร้างสัมพันธภาพและความไว้วางใจระหว่างกรณีตัวอย่างและผู้วิจัย เพื่อให้กรณีตัวอย่างเกิดความคุ้นเคย มีความไว้วางใจในตัวผู้วิจัยสามารถเปิดเผยข้อมูลตามความเป็นจริง และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมตลอดการศึกษา การยอมรับในความเป็นบุคคล โดยแสดงท่าทีที่เป็นกันเองและยอมรับฟังความคิดเห็นโดยไม่มีข้อโต้แย้ง จัดบรรยากาศในการพบกันให้เหมาะสม ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวมีความจำเป็นสำหรับการพบกับกรณีตัวอย่างทุกครั้ง

1.2 การเสริมสร้างพลังอำนาจ ในครั้งแรกนั้นผู้วิจัยดำเนินการเป็น 2 กรณีกรณีที่ 1 จะมีการเสริมสร้างพลังอำนาจระหว่างผู้วิจัยกับกรณีตัวอย่างอย่างน้อย 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 คือ การค้นพบสภาพการณ์จริงหรือปัญหาที่กำลังเผชิญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเจ็บป่วยและการดูแลรักษา ซึ่งกิจกรรมที่ใช้ได้แก่เทคนิคการใช้คำถาม (คำถามเพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ การดูแลตนเองที่จำเป็นในเรื่องต่างๆ การสังเกตอาการของโรค การควบคุมโรค การจัดการกับความยุ่งยากลำบากในชีวิตประจำวันเกี่ยวกับโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ ตลอดจนการรับรู้สิทธิของผู้ป่วย คำถามกระตุ้นให้คิดทบทวน และสำรวจปัญหาและความยุ่งยากใจที่เกี่ยวข้องกับการเจ็บป่วยและคำถามซ้ำ) การสนับสนุนความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเจ็บป่วยด้วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ ส่วนขั้นตอนที่ 2 คือ การสะท้อนคิดอย่างมีวิจารณญาณ การพิจารณาอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อให้เกิดมุมมองใหม่ ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนให้กรณีตัวอย่างแต่ละรายสำรวจ เข้าใจกับปัญหาและสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง มีการตระหนักรู้และยอมรับตนเอง ถือเป็นกระบวนการสำคัญในการส่งเสริมบุคคลให้สามารถพัฒนาตนเองในขั้นสูงได้ ซึ่งบุคคลจำเป็นต้องรู้จักตนเอง สามารถยอมรับได้เกี่ยวกับจุดอ่อนของตนเอง และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไข โดยการพยายามทบทวนเหตุการณ์ สถานการณ์อย่างรอบคอบ เพื่อตัดสินใจและจัดการกับปัญหาได้อย่างเหมาะสม ซึ่งผู้วิจัยและกรณีตัวอย่างจะมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันและกัน โดยผู้วิจัยจะใช้คำถามกระตุ้นให้คิด และกระตุ้นให้กรณีตัวอย่างทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง และการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้วิจัยกับกรณีตัวอย่าง

ส่วนกรณีที่สอง กรณีที่กรณีตัวอย่างที่มีความสามารถผ่านกระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจทั้งสองขั้นตอนแล้ว ผู้วิจัยจะเพิ่มการเสริมสร้างพลังอำนาจในขั้นตอนที่ 3 ซึ่งเป็นการตัดสินใจลงมือปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการควบคุม ตัดสินใจ ดำเนินการต่างๆ ได้ด้วยตนเอง

2. การติดตามเยี่ยมที่บ้านในครั้งต่อมา ผู้วิจัยวางแผนเบื้องต้นว่าในการนัดหมายกับกรณีตัวอย่างทุก 1-2 สัปดาห์ ติดต่อกันนาน 3 เดือน (เดือนแรกติดตามเยี่ยมทุก 1 สัปดาห์ เดือนที่ 2 และ 3 ติดตามเยี่ยมทุก 2 สัปดาห์) ซึ่งขึ้นกับความสะดวกของกรณีตัวอย่าง โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินการ คือ

2.1 การคงไว้ซึ่งสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้วิจัยกับกรณีตัวอย่าง เพื่อให้กิจกรรมที่ทำร่วมกันได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การใช้คำถาม การให้ข้อมูล การอภิปรายร่วมกัน การยอมรับในความเป็นบุคคล และการจัดบรรยากาศในการพบกันเหมาะสม

2.2 การเสริมสร้างพลังอำนาจ จะเป็นจุดมุ่งหมายหลักของการพบกันแต่ละครั้ง ซึ่งในการพบกันในครั้งนี้ผู้วิจัยจะเน้นขั้นตอนที่ 3 คือ การตัดสินใจเลือกกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการควบคุม ตัดสินใจดำเนินการต่างๆ ได้ด้วยตนเอง โดยมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้วิจัยกับกรณีตัวอย่าง ได้แก่ การให้ข้อมูลเพิ่มเติมในกรณีที่ข้อมูลยังไม่ครบถ้วน เป็นการให้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเลือกในแนวทางเลือกต่างๆ ที่เหมาะสมกับตนเอง ตลอดจนการให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนในการพบกันครั้งต่อไปผู้วิจัยจะสนับสนุนให้ตัวอย่างได้พัฒนาทั้ง 3 ขั้นตอนของการเสริมสร้างพลังอำนาจ แต่อาจจะมีกรย้อนกลับไปในแต่ละขั้นตอนตามแต่ละกรณี ผู้วิจัยยังคงแสวงหากิจกรรมและปัจจัยต่างๆ ที่จะช่วยให้กรณีตัวอย่างเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และช่วยให้เกิดขั้นตอนที่ 4 คือ การคงไว้ซึ่งการปฏิบัติที่มีประโยชน์ต่อไป

ในบางกรณีที่กรณีตัวอย่างบางรายไม่สามารถตัดสินใจเลือกวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมกับตนได้ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ 3 ของการเสริมสร้างพลังอำนาจ อาจจะมีการย้อนกลับไปในขั้นตอนที่ 1 ของการเสริมสร้างพลังอำนาจ โดยเฉพาะถ้าในกรณีที่กรณีตัวอย่างมีปัญหาหรือพบกับการสถานการณ์ใหม่ซึ่งไม่เคยมีประสบการณ์ หรือไม่สามารถจัดการกับปัญหาด้วยตนเอง ในกรณีเช่นนี้ผู้วิจัยจะอภิปรายปัญหาร่วมกันระหว่างผู้วิจัยกับกรณีตัวอย่างแต่ละรายกรณีไป เพื่อค้นหา สาเหตุ และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการเสริมสร้างพลังอำนาจ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญห และทำให้กรณีตัวอย่างสามารถตัดสินใจเลือกวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมกับตนเอง เพื่อนำไปสู่ขั้นตอนที่ 4 คือ การคงไว้ซึ่งการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ ในกรณีที่กรณีตัวอย่างทำไม่ได้เมื่อมีสถานการณ์หรือปัญหาใหม่เกิดขึ้น ผู้วิจัยจะร่วมกันอภิปราย ค้นหาถึงสาเหตุ ปัจจัยหรือสิ่งที่เป็นอุปสรรคเป็นการสนับสนุนให้เกิดขึ้นขั้นตอนที่ 2 และ ขั้นตอนที่ 3 ของการเสริมสร้างพลังอำนาจ ในกรณีที่ไม่มีเกิดแต่กรณีตัวอย่างต้องการข้อมูล ผู้วิจัยจะทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง เพื่อให้ข้อมูลสนับสนุนในการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้ขั้นตอนต่างๆ ของการเสริมสร้างพลังอำนาจดำเนินต่อไปได้ เมื่อติดตาม

เยี่ยมที่บ้านจนครบทั้ง 8 ครั้งในระยะเวลาทั้งหมด 3 เดือน กรณีตัวอย่างผ่านขั้นตอนต่างๆ ของการเสริมสร้างพลังอำนาจทั้ง 4 ขั้นตอน และมีความรู้สึกมั่นใจในความสามารถที่จะจัดการ ควบคุมสถานการณ์ต่างๆ ได้ด้วยตนเองผู้วิจัยจะกล่าวขอบคุณและบอกถึงการสิ้นสุดการศึกษาใน ครั้งสุดท้ายที่พบกัน

ในการเสริมสร้างพลังอำนาจแต่ละครั้งผู้วิจัยจะบันทึกเทปวิทยุ และจะมีการ บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมที่เกิดขึ้น รวมทั้งบันทึกปฏิกิริยาโต้ตอบของกรณีตัวอย่างแต่ละราย ที่ได้จากการสังเกตในขณะที่มีการอภิปรายร่วมกันในการเยี่ยมบ้านแต่ละครั้ง ตลอดจนเหตุผล ของการเลือกปฏิบัติและไม่ปฏิบัติในกิจกรรมต่างๆ ของกรณีตัวอย่าง

ขั้นการประเมินผล

การประเมินประสิทธิผลของการเสริมสร้างพลังอำนาจนั้น ในการติดตามเยี่ยมกรณี ตัวอย่างในแต่ละครั้งจะมีการประเมินการรับรู้พลังอำนาจ ซึ่งผลที่ได้จากการประเมินจะใช้เป็น แนวทางในการที่จะพัฒนากิจกรรมที่ใช้ในการเสริมสร้างพลังอำนาจตามความเหมาะสมของกรณี ตัวอย่างแต่ละราย การประเมินประสิทธิผลของการเสริมสร้างพลังอำนาจนั้นผู้วิจัยจะประเมินจาก ข้อมูลที่มีการบันทึกในแต่ละครั้ง ประกอบกับการประเมินจากแบบประเมินการรับรู้พลังอำนาจ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยจะประเมินในเดือนที่ 1, 2 และ 3 ของการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูป SPSS for Windows โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1.1 ข้อมูลทั่วไปของกรณีตัวอย่าง นำมาวิเคราะห์ด้วยจำนวนร้อยละ
- 1.2 คะแนนของการรับรู้พลังอำนาจในผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ นำมา วิเคราะห์หาค่าพิสัย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 1.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการรับรู้พลังอำนาจของกรณี ตัวอย่างก่อนและหลังการเสริมสร้างพลังอำนาจที่วัดในแต่ละเดือนด้วยสถิติทดสอบฟรیدแมน (Friedman test) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอันดับรายคู่ด้วยสถิติทดสอบวิลคอกสัน (Wilcoxon signed-rank test)

2. ข้อมูลที่ได้จากการบันทึกการสังเกต และการอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้วิจัยกับกรณี ตัวอย่างภายใต้กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจในผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ นำมาวิเคราะห์ จัดหมวดหมู่เกี่ยวกับกิจกรรมและปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างพลังอำนาจ รวมทั้ง ประสิทธิภาพของการเสริมสร้างพลังอำนาจที่มีต่อการรับรู้พลังอำนาจในตนเอง